

Nr 4

Bevillningsutskottets betänkande med anledning av motioner om utsträckning av tiden för skattskyldigs besvär över taxeringsnämnds beslut.

(2:a avd.)

I de likalydande motionerna I: 132 av herrar *Svenungsson* och *Ebbe Ohlsson* samt II: 149 av herrar *Hedin* och *Eliasson* i Moholm har hemställts, att riksdagen måtte antaga följande

Förslag

till

**Förordning om ändrad lydelse av 76 § taxeringsförordningen
den 23 november 1956 (nr 623)**

Härigenom förordnas att 76 § taxeringsförordningen den 23 november 1956 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

76 §.

Besvär av skattskyldig skola hava inkommit senast den 31 augusti under taxeringsåret.

Kommuns besvär — — — under taxeringsåret.

Taxeringsintendent äger — — — samma taxering.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1970.

Enligt 71 § taxeringsförordningen skall taxeringsnämnds arbete beträffande visst års taxering vara avslutat före utgången av juni månad under taxeringsåret. Om avvikelse gjorts från självdeklaration eller om taxering åsatts utan att deklaration avlämnats skall enligt 31 § taxeringskungörelsen under rättelse härom såvitt möjligt expedieras före juni månads utgång. Besvär av skattskyldig över taxeringsnämnds beslut skall enligt 75 och 76 §§ taxeringsförordningen ha inkommit till prövningsnämndens kansli senast den 15 augusti under taxeringsåret. Om den skattskyldige inte erhållit under rättelse om avvikelse senast den 15 juli under taxeringsåret får han jämlikt 99 § taxeringsförordningen anföra besvär hos prövningsnämnden intill utgången av året efter taxeringsåret.

I de förevarande motionerna anförs att de skattskyldiga vid de tidpunkter då taxeringsnämnden utsänder underrättelser och då besvärstiden hos prövningsnämnd utlöper ofta befinner sig på semester. Motionärerna anser att kraven på rättssäkerhet bättre tillgodoses om besvärstiden för de skattskyldiga utsträcks till den 31 augusti under taxeringsåret.

Utskottet

Taxeringsnämnds arbete skall vara avslutat före juni månads utgång under taxeringsåret. Om taxeringsnämnds beslut inte överensstämmer med avgiven självdeklaration eller fattats utan ledning av sådan deklaration skall underrättelse härom såvitt möjligt expedieras före utgången av juni månad och vara de skattskyldiga till handa senast den 15 juli. Skattskyldigs besvär över taxeringsnämnds beslut skall ha inkommit till prövningsnämndens kansli senast den 15 augusti.

I de förevarande motionerna yrkas lagstiftning av innebörd att besvärstiden för skattskyldig utsträcks till den 31 augusti under taxeringsåret. Till stöd härför åberopar motionärerna att de skattskyldiga ofta har semester vid de tidpunkter då taxeringsnämndens underrättelser sänds ut eller då tiden för anförande av besvär hos prövningsnämnden utgår.

Vid de reformer som taxeringsförordningen under årens lopp genomgått har det alltid framstått som angeläget att åstadkomma en snabb och effektiv taxeringsprocess och ökade garantier för ett riktigt avgörande av beskattningsmålen. De i taxeringsförordningen för skattskyldig, kommun och taxeringsintendent angivna tidpunkterna för anförande av besvär över taxeringsnämndens beslut ingår som ett led i ett system av regler, som är avsedda att söka uppfylla dessa önskemål. Utskottet har i tidigare sammanhang då utskottet haft att ta ställning till motionsyrkanden om förlängning av tidpunkten för avlämnande av självdeklaration för fysisk person inte ansett det vara praktiskt möjligt att inom ramen för den nuvarande taxerings- och uppborndsorganisationen medverka till en generell förlängning av deklarationstiderna. Utskottet har tvärtom framhållit önskvärheten av att de skattskyldiga — om taxeringsarbetet skall kunna bedrivas ändamålsenligt — lämnar sina deklarationer så snart som möjligt under taxeringsåret. Samma synpunkter kan läggas på frågan om en förlängning av tiden för de skattskyldigas besvär hos prövningsnämnden. Ett utsträckande av denna tid skulle otvivelaktigt bidra till en ytterligare ökning av de redan nu stora och icke önskvärda anhopningarna av mål mot slutet av prövningsnämndernas arbetsperioder.

Utskottet är medvetet om att det förhållandet att tidpunkterna för utsändande av underrättelser och anförande av besvär hos prövningsnämnden ofta sammanfaller med semestertider för de skattskyldiga kan innebära olä-

genheter. Dessa torde emellertid knappast väga tyngre än de nackdelar som en förlängning av besvärstiden kan väntas medföra. Det bör beaktas att taxeringsnämnderna under arbetet med granskning av självdeklarationerna i regel fortlöpande sänder ut underrättelser om ifrågasatta avvikelser från självdeklaration. De skattskyldiga får således ofta på ett tidigt stadium kännedom om taxeringsnämndens avvikande mening. Dessutom har — enligt vad utskottet erfarit — införandet av ADB-systemet i taxerings- och uppborädsförfarandet medfört att taxeringsnämnderna i allt större utsträckning söker tidigarelägga utsändandet av de slutliga avvikelserna i och med att deklarationerna efter granskningen fortlöpande översänds till datacentralerna för behandling.

Härtill kommer att den skattskyldige har möjlighet att före den ordinarie besvärstidens utgång hålla sin talan öppen genom reservationsbesvär och att — om den ordinarie besvärstiden försuttits — söka intressera taxeringsintendenten att föra hans talan. Denne kan nämligen yrka ändring i taxeringsnämnds beslut också till den skattskyldiges förmån, och den ordinarie besvärstiden upphör för hans del först den sista april året efter taxeringsåret. Vidare bör nämnas att, om taxeringsnämndens underrättelse kommit den skattskyldige till handa senare än den 15 juli under taxeringsåret, denne äger rätt att anföra besvär intill utgången av året efter taxeringsåret och att såväl den skattskyldige som taxeringsintendenten under vissa i 100 § taxeringsförfordningen angivna förutsättningar kan föra talan hos prövningsnämnden inom fem år efter samma år.

Avslutningsvis vill utskottet erinra om att gällande bestämmelser i normalfallen för den skattskyldige innebär minst en månads besvärstid medan man inom förvaltningsförfarandet i allmänhet har besvärstider om tre veckor. På grund härav finner utskottet sig inte böra biträda lagstiftningsyrkandet i motionerna.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

att riksdagen avslår motionerna I: 132 och II: 149.

Stockholm den 27 februari 1969

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande

från första kammaren: herr John Ericsson (s), fröken Ranmark (s), herrar Tage Johansson (s), Gösta Jacobsson (m), Tistad (fp), Paul Jansson (s), Stadling (s), Annerås (fp), Karl Pettersson (m) och Johan Olsson (cp); samt

från andra kammaren: herr Brandt (s), fru Holmqvist (s), herrar Vigelsbo (cp), Kristenson (s), Carlstein (s), Eriksson i Bäckmora (cp), Hammarsten (s), Josefsson i Halmstad (s), Enarsson (m) och Ahlmark (fp).